

Da denne Piece ikke er bleven offentliggjort, ønskede jeg ikke sidst at imødegaa det ærede Medlems Udtalelser, men da han atter er kommen tilbage dertil, og da jeg hører til dem, der have faaet tilsendt Piecen af Geheimeraad Madvig og saaledes har fuldstændig legitim Kjendskab til dens Indhold, skal jeg dog ikke tilbageholde at udtale, at det er en meget uforsvaret Fremstilling, som det ærede Medlem har givet af Geheimeraad Madvigs Udtalelser. Det, han i sin Piece misbilligede, var, at Regjeringen havde valgt den Form at udstede provisoriske Bevillingslove, medens han i Realiteten anerkjendte, at naar der ikke den 1ste April forelaa et af begge Thing i overensstemmende Form vedtaget Finantslovsforslag, saa havde dermed Rigsdagen tabt sin Ret og Magt for det vedkommende Aar, og det, han vilde have, at Regjeringen skulde have gjort, var, at den simpelt hen skulde notes med i Stedet for at udstede en provisorisk Lov at lade paa Grundlag af en kongelig Anordning eller kongelig Resolution udarbejde Budgetter, saaledes at der Sædet deraf blev forelagt Rigsdagen, før Statsregnskabet forelaa. Jeg skal yderligere tilføie, at i denne samme Piece udtalte Madvig ligefrem, at den da for nylig her i Thinget stedfundne Regtelse af Finantslovsforslagets Overgang til 2den Behandling efter hans Mening var et Grundlovsbrud.

Berg: Jeg maa fastholde, at Benyttelsen af Geheimeraad Madvigs Udtalelser, naaget det ikke var lykkelig at faae en almindelig Offentliggjørelse af dem før hans Død, er fuldt ud berettiget. Den Offentlighed, som denne Piece har faaet, giver os Alle Ret til at omhandle dens Indhold. Derfor det skulde være berettiget at udsende saadanne Piecer, hvori forskjellige Forhold omhandles af en saa fremragende Mand, trykt til mange forskjellige Kredse af vort Samfund, og bekjendt saa godt som for Alle, der have taget særlig Del i det offentlige Liv, uden at man dog turde røre deres Indhold, vilde det blive noget farligt med en saadan Pressens Brug. Indholdet af en Piece af et stort Omfang kan jo naturligvis ikke gjengives med Hentydninger i en Tale, men jeg skal vedvarende hævde, hvad jeg har sagt, og jeg vil forsøge, om det ærede Medlem tør vove at benegte det: Geheimeraad Madvig paaftaar altsaa, at provisoriske Finantslove ere utilskedelige ifølge Grundloven, det er Art. 1. Han paaftaar dernæst, at den nævnte Højesteretsdom, forsaavidt den gaar ud paa at negte Retsgylldigheden af Forkastelsen af provisoriske Love ved privat

Initiativ, og forsaavidt den gaar ud paa at holde foreløbige Love i Kraft, efter at en Samling er gaaet, uden at de ere vedtagne af Rigsdagen, i disse to Punkter er i Strid med de Grundfæstninger, hvorefter vort offentlige Liv i disse Forhold er ført indtil den nuværende Regjering. Det har jeg sagt om denne Sag. Det er sikkert, at Madvig var Høiremand, og at han i sit Liv var en meget stærk Modstander af Vensstre, det veed vi Alle sammen, men naar han desuagtet kunde holde med det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds, naar denne hævdede, at han havde Ret til her at indbringe Finantsprovisoriet med det Krav, at naar det var forkastet, saa var Provisoriet forkastet, saa vidner det netop om Styrken af Madvigs Overbevisning i den Henseende. De øvrige Anskuelser og Meninger, der ikke ligge for, skal jeg ikke nærmere omtale, men ogsaa jeg har den Mening, at naar et Ministerium tror, at det Vigtigste for det er at blive paa Pladsen, og at det saa ikke gjør Noget, om de faae Bevillinger eller ei, og naar Stillingen saa bliver saaledes som ved de 6—7 Finantsprovisorer, vi have haft, maa Ministeriet hellere end at paaberaabe Grundloven for disse Aktstykker klart og bestemt sige: Her ere vi, her blive vi, vi have Magten. En Resolution eller Anordning vilde have aabnet Folks Dine langt bedre for, hvorledes det Hele hænger sammen end dette ad Fortolkningens Vej at faae gjort i Virkeligheden det Samme. Jeg er deri enig med Geheimeraad Madvig, at er man i det Tilfælde, hvor Nød bryder Love, bør man sige: Nøden er der, den har brudt Loven, det er ikke ifølge Grundloven, det, vi have gjort, men vi have maattet gjøre det. Hvor der ikke er Nød tilstede — som for det nuværende Ministerium, hvor Nøden kun var den, at det ønskede at blive ved Magten — bør de Waagværende ogsaa erkjende, at skjøndt Grundloven ingen ubevilligede Udgifter tillader, have de dog gjort det, de have gjort, erkjendende, at det er et Brud paa Grundloven. Naar man taler om kongelige Resolutioner og ser paa dem som noget græseligt Noget i Sammenligning med Provisorer, saa siger jeg, at det er Hip som Hap; og der er endog den behagelige Forskjel, at hvad kongelige Resolutioner angaar, har man endnu ikke været saa vidt ude, at man har villet forsvare deres Overensstemmelse med Grundloven. Man har nok staaet og lirket med § 11 i Grundloven, men man har dog ikke rigtig villet komme frem med det. For mig er det Altsammen Hip som Hap, lige grundlovsstridigt Altsammen, saa at det, der klarest